

PLAN STRATEGIC
PRIVIND DEZVOLTAREA FACULTĂȚII DE LITERE ȘI ARTE
PENTRU PERIOADA 2024-2029

Prezentul plan a fost gândit și elaborat în concordanță cu *Programul managerial 2024-2029* al prof. univ. dr. habil. Sorin Radu, rectorul ales al ULBS, propunând o viziune concisă, coerentă și atent articulată privind dezvoltarea Facultății de Litere și Arte în perioada 2024-2029, ținând cont de resursele Facultății, de direcțiile de dezvoltare strategică ale ULBS, în deplină corelare cu tendințele didactice, științifice, sociale, economice și culturale ce caracterizează în momentul de față atât sistemele naționale și internaționale de învățământ, cât și piața muncii.

În acest sens, planul de față stă sub semnul continuității având în vedere ultimii opt ani în care au fost stabilite principalele direcții în dezvoltarea facultății, cu accent pe: compatibilizarea Planurilor de învățământ ale programelor de studii de licență și master cu Planurile de învățământ ale universităților de referință din Europa și adaptarea programelor de studii la condiționările impuse de piața muncii; stimularea și *upgradarea* activității de cercetare, reflectată în creșterea realizărilor în categoria indicatorilor de “top” (de la articole WOS, SCOPUS etc. la proiecte de cercetare câștigate); creșterea vizibilității internaționale; nu în ultimul rând, atragerea de cercetători și de cadre didactice de valoare care să răspundă, nu doar din punctul de vedere al pregătirii profesionale, unui orizont de așteptare similar celui din marile universități europene. S-au făcut astfel pași importanți care au dus la o excelentă poziționare a universității pe domeniul Arts & Humanities; astfel, în clasamentul dat publicității de revista britanică *Times Higher Education* (THE World University Rankings by Subject 2023), care a realizat o ierarhizare a universităților după domeniile de studii, domeniul Științe Umaniste și Arte a urcat 100 de poziții față de 2022 clasându-se acum pe locurile 401-500 la nivel mondial și pe primul loc la nivel național. “Filologia” și “Teatru și artele spectacolului”, domenii aferente programelor FLA, sunt două dintre cele patru domenii umaniste care au contribuit la această importantă realizare a universității sibiene. Mai mult, în momentul de față, o mare parte din cadrele didactice ale facultății, de la toate specializările, au fost sau sunt implicate în echipele de cercetare ale proiectelor câștigate, participând constant la conferințele, *workshop*-urile, taberele de vară sau de iarnă etc., organizate în cadrul Alianței FORTHEM. Până în anul 2023, au fost finalizate câteva

din proiectele de cercetare coordonate de titulari al facultății dintre care amintim aici: proiectul ARCAN (*De la Arhivă la canon: o lectură la distanță a romanului românesc (1845 – 1947)*) - proiect PCE-UEFSCDI, PN-III-P4-ID-PCE- 2020- 2690, buget: 150.000 Euro, manager de proiect – Andrei Terian-Dan; proiectul FAKEROM (*Fenomenul „fake news” în limba română. O abordare discursiv-computațională*) - proiect CNCS-UEFISCDI, cod PN- III-P1-1.1-TE-2019-1794, manager de proiect - Simina Terian-Dan; proiectul VIZIUM (*Suport pentru dezvoltarea instituțională și creșterea implicării și a VIZibilității cercetării UManiste la Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu*) - proiect UEFSCDI, cod PN-III-P3-3.6-H2020- 2020-0160, buget: 375.000 Euro, manager de proiect - Dragoș Varga) sau cele două proiect COST: *Interactive Narrative Design for Complexity Representations* (INDCOR), cod CA18230 și *China in Europe Research Network* (CHERN) cod CA18215.

Facultatea de Litere și Arte este, în acest moment, într-un moment privilegiat din mai multe puncte de vedere: în primul rând, prin poziționarea programelor din domeniile deja menționate în clasamentele naționale și internaționale; în al doilea rând, prin numărul de proiecte de cercetare câștigate pe mai multe linii de finanțare, coordonate de titulari ai facultății, proiecte aflate în derulare sau în curs de contractare; în al treilea rând, prin faptul că mandatul următor va începe cu un mare atu în ceea ce privește baza materială a Facultății, prin proxima inaugurare a noului sediu de pe str. Banatului, inaugurare ce va aduce, sperăm destul de repede, o decongestionare a activității didactice în spațiile celor două facultăți, Facultatea de Litere și Arte și Facultatea de Științe Socio-Umane, precum și crearea unor condiții de studiu mult mai bune, atât pentru studenții Departamentului de Artă Teatrală, cât și pentru filologi și istorici. Considerăm că o bună parte din obiectivele stipulate în planul managerial anterior, obiective ce vizau performanța, corectitudinea, comunicarea, transparența, au fost atinse, iar standardele asumate cu privire la calitate, cooperare, creativitate, responsabilitate și pragmatism, menținute. Programele de studiu au fost permanent îmbunătățite, ca urmare a consultărilor pe mai multe paliere, s-a pus un tot mai mare accent pe cooperarea inter-departamentală, dar și pe cea cu alte facultăți din universitate, dar și cu facultățile de profil din țară și din străinătate, cu mediul studentesc, cu comunitatea locală.

Pe baza aceluiași principii și valori, obiectivul principal pe care îl avem în vedere pentru mandatul 2024-2029 este cel puțin menținerea poziției Facultății de Litere și Arte ca instituție de învățământ și cercetare performante, cu prestigiu academic sporit pe plan național și internațional,

prin consolidarea și optimizarea programelor, proceselor și resurselor existente, ca și prin inițierea de noi demersuri în vederea creșterii calitative și cantitative pe toate nivelurile.

a. Activitatea didactică.

În privința activității didactice, un aspect important îl reprezintă faptul că, în perioada anterioară, a fost continuat procesul de actualizare și armonizare a planurilor de învățământ la nivelul celor trei departamente, prin inițierea și organizarea unor serii de consultări/colaborări ale colegilor din departamente cu Serviciul de Asigurare a Calității din ULBS. De exemplu, Planul de învățământ pentru Limba și Literatura Română a fost actualizat cu discipline menite să ajute la procesul de internaționalizare, la promovarea literaturii române ca *world literature* și a fost armonizat transferul dintre disciplinele literare de la un semestru la altul; în planul de învățământ pentru Științe ale comunicării și informării au fost introduse discipline care converg înspre domeniul Digital Humanities, absolvenții acestui program putând fi capabili să lucreze în laboratoare digitale, utilizând tehnici și metode de lucru actuale; o altă provocare a următorului mandat e legată de regândirea planurilor de învățământ pentru toate cele 3 specializări de Licență ale DAT (Artele Spectacolului – Actorie, Artele Spectacolului – Coregrafie și Teatrologie / Management cultural) în conformitate cu standardele impuse de ARACIS, după cum urmează: pentru cele două specializări în Artele Spectacolului au fost elaborate planuri de învățământ pe 4 ani de studii, care au intrat în vigoare începând cu anul universitar 2023-2024.

De asemenea, s-a realizat actualizarea tuturor planurilor de învățământ prin introducerea studiului limbii spaniole și al limbii norvegiene în cadrul disciplinelor facultative – cu mențiunea că sunt limbile de comunicare pentru două dintre universitățile din FORTHEM (Universitatea din Valencia și Universitatea din Agder). O parte din obiectivele mandatului vor fi, de altfel, legate de consolidarea colaborărilor, inclusiv la nivelul activității didactice, cu partenerii noștri din FORTHEM.

Obiective pentru mandatul 2024-2029:

a.1. Înființarea unor noi programe de studii care să răspundă unor nevoi curente ale pieței: la nivel de **licență** – specializarea secundară *Literatură universală și comparată* (concentrate pe

noua paradigmă din domeniu, *digital humanities*, mai ales în contextul obiectivelor a.2. și b.4.) și/sau specializarea *Limba și literatura spaniolă* (în colaborare cu partenerii din FORTHEM, în special Universitatea din Valencia); la nivel de **masterat** – introducerea unui program internațional concentrat pe efectele mediului digital asupra producției și studiului literaturii (în limba română și/sau limba engleză), a unui program compozit pe Filologie și Artele spectacolului (în limba engleză), a unui program de Limbi Moderne Aplicate în trei limbi străine;

a.2. Operaționalizarea componentei didactice a unui Laborator de Digital Humanities, care are deja o finanțare prevăzută în proiectul *Transformarea digitală a ULBS în procesul de tranziție către o universitate sustenabilă* (TRADISMART), prin deschiderea a două săli destinate predării – una centrată pe *digital humanities*, cealaltă pe *game studies*;

a.3. Promovarea interdisciplinarității în rândul programelor/disciplinelor FLA, prin colaborarea cu studenți și cadre didactice de la Facultatea de Medicină, Facultatea de Științe Socio-Umane și Facultatea de Inginerie în cadrul componentei de *game studies* a laboratorului de la punctul a.2.;

a.4. Implementarea unui proiect de practică în colaborare cu Facultatea de Științe Economice, care să susțină dobândirea de abilități filologice și antreprenoriale pentru studenții ambelor facultăți;

a.5. Crearea unui ghid intern extins de elaborare a lucrărilor de licență și disertație, în conformitate cu normele de cercetare actuale în domeniu;

a.6. Oferirea de micro-certificări în funcție de cerințele pieței, în urma consultărilor angajatorilor publici și privați – și chiar în urma realizării unor parteneriate punctuale cu aceștia;

a.7. Finalizarea și inaugurarea programului *European Degree in Language Culture and Communication*, un program de tip *joint-degree*, conceput în cadrul Alianței FORTHEM și coordonat de Universitatea din Valencia;

a.8. Propunerea unor cursuri în cadrul FORTHEM Digital Academy.

a.9. Intensificarea demersurilor pentru asigurarea continuității programelor active, de la toate departamentele și de la toate ciclurile de învățământ, prin atragerea unui număr suficient de candidați pentru a se putea constitui formațiile de studiu;

a.10. Analiza programelor mai puțin solicitate și elaborarea, prin consultare cu departamentele, a unui plan de măsuri în vederea remedierii acestei situații;

a.11. Elaborarea unei strategii coerente și sustenabile pentru optimizarea financiară a programelor;

a.12. Îmbunătățirea calității actului predării prin implementarea măsurilor propuse de către directorii de departament în urma procesului de evaluare a cadrelor didactice de către studenți;

a.13. Îmbunătățirea pozițiilor dobândite de programele facultății în clasamentele naționale și rankingurile internaționale;

a.14. Recunoașterea, promovarea și recompensarea performanțelor cadrelor didactice în domeniul didactic;

a.15. Implicarea sporită a studenților în procesele decizionale de la nivelul facultății.

b. Activitatea de cercetare, inovare și internaționalizare

Activitatea de cercetare științifică a Facultății se desfășoară atât individual, cât și în cadrul grupurilor de cercetare ale *Centrului de Studii Lingvistice, Literare și Culturale*, respectiv ale *Centrului de Cercetări Avansate în Domeniul Artelor Spectacolului (CAVAS)*. În mod evident, cele mai importante și mai vizibile realizări în anii anteriori, la nivelul Facultății de Litere și Arte, au fost în zona de cercetare și inovare. Pe lângă proiectele deja finalizate, mai sunt în derulare câteva proiecte de anvergură internațională, începând cu *A Transnational History of Romanian Literature* (TRANSHIROL), ERC – Consolidator Grant, Director: Andrei Terian-Dan, Grant agreement ID: 101001710, buget general: 1.450.000 Euro, durata: 1 octombrie 2021- 30 septembrie 2026) și continuând cu cele patru proiecte depuse pe domeniul Filologie câștigate în cadrul liniei I.8 de pe componenta C.9 din PNRR, proiecte coordonate de nume de top în cercetarea mondială care vor activa sub egida ULBS: Igor Pilshchikov (University of California, Los Angeles, SUA), Franco Moretti (profesor emerit al Stanford University), Katarzyna Molek-Kozakowska (directorul Institutului de Lingvistică de la Universitatea din Opole) și Galin Tihanov (profesor de literatură comparată la Queen Mary, University of London).

Obiectivele pentru mandatul 2024-2029 vizează mai multe direcții: proiectele de finanțare, jurnalele academice, centrele de cercetare și publicațiile, componenta de cercetare a Laboratorului Digital Humanities, parteneriatele internaționale și finanțările internaționale.

b.1. Proiecte de cercetare:

- Implementarea cu succes a proiectelor câștigate în cadrul liniei I.8 de pe componenta C.9 din PNRR (oferirea de asistență pentru liderii de proiect, punerea la dispoziție a infrastructurii fizice și digitale necesare);
- Crearea unor grupuri de lucru pentru aplicarea la proiecte atât în cadrul competițiilor UEFISCDI, cât și în cadrul competițiilor lansate de Uniunea Europeană;
- Organizarea de ateliere de scriere de proiecte coordonate de către câștigătorii anteriori din partea FLA, pentru pregătirea potențialilor aplicanți;
- Întărirea relațiilor inter-instituționale cu alte universități din România care au facultăți de profil, în vederea facilitării depunerii unor proiecte complexe de cercetare.

b.2. Jurnale academice:

- Menținerea tuturor indexărilor publicațiilor FLA;
- Indexarea în WoS (ESCI) a cel puțin încă unui jurnal al FLA;
- Atragerea constantă de colaboratori internaționali prin intermediul proiectelor derulate de către facultate și prin call-uri diseminate ținut.

b.3. Centre de cercetare și publicații:

- Încurajarea elaborării unor publicații comune, atât între membrii colectivelor cu aceleași interese de cercetare, cât și facilitarea unor colaborări punctuale interdisciplinare, cu colegi din cadrul altor facultăți;
- Conceperea unor volume colective, tematice, care să includă cât mai multe cadre didactice din cadrul tuturor departamentelor;
- Amenajarea unor spații propice pentru cele două centre de cercetare ale FLA – unul în cadrul noului sediu de pe str. Banatului, pentru centrul CAVAS, unul la parter, pentru CSLLC;

b.4. Laborator Digital Humanities (componenta de cercetare):

- Inaugurarea sălii de cercetare a Laboratorului de Digital Humanities;
- Realizarea unor ediții digitale a unor opere literare românești, care să fie accesate de către liceeni și studenți;
- Realizarea unor broșuri care să prezinte mini-proiecte de cercetare, pe modelul Stanford Literary Lab;

- Promovarea interdisciplinarității prin facilitarea colaborării cu cercetători și cadre didactice de la Facultatea de Inginerie și/sau Facultatea de Științe.

b.5. Parteneriate internaționale:

- Creșterea numărului de parteneriate Erasmus pe toate domeniile de studiu;
- Diversificarea geografică a parteneriatelor Erasmus;
- Targetarea unor universități cu specific Arts & Humanities pentru încheierea de noi parteneriate Erasmus, cum ar fi Goldsmiths University, London.

b.6. Finanțări internaționale

- participarea în cel puțin 5 inițiative tip blended-intensive-program;
- depunerea a cel puțin două proiecte Horizon cu parteneri internaționali.

c. Studenții

În mod firesc, toate direcțiile de dezvoltare ale facultății au în vedere o mai bună integrare a studenților în viața academică, implicarea lor în activitățile de cercetare, de practică profesională, de evaluare a actului didactic etc. Deși s-au făcut pași importanți în acest sens, feedback-ul periodic oferit în urma consultărilor, analiza ratei și a cauzelor abandonului, ne arată că mai sunt încă destule aspecte de remediat în activitatea didactică, inclusiv în privința metodelor de predare, în modul de a comunica cu ei, atât informații de natură academică, cât și administrativă, în îmbunătățirea condițiilor de studiu, a spațiilor în care își desfășoară activitatea etc.

Obiectivele pentru perioada 2024-2029 sunt:

c.1. Îmbunătățirea dialogului cu studenții FLA prin încurajarea elaborării de către aceștia a unor metode de oferire a feedbackului (chestionare, întâlniri, sondaje) care să depășească nivelul formal-instituțional al evaluării cadrelor didactice și al întâlnirilor periodice din cadrul programelor de studiu și implementarea unora dintre rezultatele acestora;

c.2. Promovarea și dezvoltarea unui dialog susținut cu Liga Studenților FLA, care să ducă la creșterea interesului pentru asociație și la ocuparea unui loc proeminent în viața de zi cu zi a facultății de către aceasta;

c.3. Susținerea cercurilor literare, a cercurilor de critică, a întâlnirilor extracurriculare specializate;

c.4. Susținerea participării studenților FLA la manifestări științifice și/sau culturale naționale și internaționale, în cadrul unor evenimente organizate de alte universități sau în cadrul unor programe Erasmus *short-term* sau BIP;

c.5. Susținerea revistelor studențești (*Cultures in Transit*, *Z9Magazine*) și promovarea acestora pe site-ul FLA;

c.6. Crearea unei comunități online a absolvenților FLA și organizarea de întâlniri periodice cu aceștia;

c.7. Organizarea de întâlniri/traininguri cu tutorii, care să-i pregătească pe aceștia pentru abordarea problemei abandonului universitar și pentru prevenirea acestuia;

c.8. Creșterea gradului de retenție a absolvenților în programele de masterat ale FLA;

c.9. Consolidarea și crearea unor noi grupuri de lucru ale studenților de la specializări diferite, în vederea elaborării de publicații comune.

d. Dezvoltarea organizațională și infrastructura

d.1. Resursa umană:

- Continuarea atragerii de resursă umană tânără și bine pregătită de la mai multe universități din țară (șefi de promoție, cercetători cu publicații indexate încă din perioada doctorală);
- Crearea unei strategii pentru ca personalul didactic al FLA să ajungă să facă parte din organismele naționale care monitorizează și evaluează activitățile didactice și științifice (ARACIS, CNCS, CNATDCU etc.);
- Organizarea unor sesiuni comune de îmbunătățire a fișelor disciplinelor și de verificare încrucișată a conținuturilor predate;
- Eficientizarea Secretariatului FLA prin: separarea clară a atribuțiilor între membrii personalului acestuia, creșterea intervalelor de timp în care se acordă asistență studenților;
- Sprijinirea formării continue a resursei umane, prin încurajarea participării la cursuri de perfecționare, workshopuri, traininguri, stagii de pregătire în țară și în străinătate;
- Stimularea cooptării ca personal didactic asociat a unor personalități ale lumii culturale-artistice românești și internaționale care pot contribui în mod semnificativ la creșterea vizibilității facultății (de ex., în domeniul Artele spectacolului);

- Asigurarea transparenței procedurilor și a criteriilor de evaluare, precum și furnizarea unui feedback cât mai detaliat cadrelor didactice evaluate;
- Diversificarea modalităților de evaluare a cadrelor didactice (prin indicatorii de cercetare, prin evaluarea de către studenți, prin evaluare intercolegială, prin autoevaluare etc.), astfel încât rezultatele acestora să aibă un caracter cât mai obiectiv;
- Creșterea implicării personalului facultății în problemele și activitățile întregii comunități academice sibiene (de exemplu, în acțiunile organizate de alte facultăți);
- Stimularea sentimentului de micro-comunitate academică al facultății, inclusiv prin organizarea de evenimente extracurriculare.

-

d.2. Infrastructura digitală:

- Refacerea site-ului FLA pentru a include mai multe informații despre cursuri, cadre didactice și pentru actualizarea în timp real a evenimentelor din cadrul facultății;
- Automatizarea realizării orarelor prin utilizarea unui soft online, pentru a scădea cât de mult se poate „ferestrele” studenților; Realizarea automată a acestor orare în funcție de numărul de studenți din grupele de curs/seminar, cu prioritizarea grupelor mari;
- Crearea unei baze de date interne online cu lucrările de licență și a uneia publice cu rezumatele acestora, după realizarea ghidului de la punctul a.5.

d.3. Infrastructura fizică:

- Operaționalizarea și administrarea noului sediu al FLA, de pe strada Banatului;
- Implementarea unui concept de design unitar pentru întreaga clădire, cu ajutorul unei echipe de arhitecți/designeri de interior, care să pună în valoare istoricul acesteia și să crească substanțial satisfacția celor care o utilizează, creând un spațiu primitor, transparent, deschis;
- Modificarea holului de intrare al FLA și transformarea acestuia într-un spațiu prietenos, în care studenții să poată socializa;
- Dotarea holurilor de la etajele 1 și 2 cu mobilier modular, ca studenții să poată studia/citi/lucra în ferestrele pe care le au sau după terminarea cursurilor/seminarelor;

- Crearea unui spațiu de socializare/studiu/evenimente la parterul/subsolul FLA, în care să se poată organiza conferințe, expoziții, cursuri extracurriculare, activități conexe, proiecții, ateliere, printre altele;
- Dotarea Laboratorului de Digital Humanities (3 încăperi, 2 de predare/experimentare și una de cercetare) și inaugurarea acestuia – fonduri deja prevăzute în proiectul TRADISMART;
- Schimbarea tuturor tablelor vechi din FLA cu table albe, moderne, mai prietenoase cu sănătatea utilizatorilor;
- (Re)alocarea, în măsura posibilităților, a unor spații în vederea desfășurării de activități specifice (ex.: programe ce necesită o anumită infrastructură, școala doctorală ș.a.);
- Renovarea și reutilizarea, cu aparatură adecvată, a sălii 15, destinată desfășurării activității didactice în cadrul programelor aferente Științelor Informării și Documentării.

e. Profilul public al Facultății de Litere și Arte și relația cu comunitatea

Prin natura specializărilor pe care le oferă, Facultatea de Litere și Arte are, și a dovedit în nenumărate rânduri acest lucru, șansa unei expunerii publice deloc de neglijat prin intermediul evenimentelor cultural-artistice, dar și academice, organizate. Nu doar în cazul programelor din domeniul “Artelor Spectacolului”, ci și în cadrul programelor filologice. Începând cu DATfest, cu spectacolele periodice, destul de frecvente, susținute de studenții de la Actorie și Coregrafie, continuând cu Z9 Festival, Z9Actual: literatura și mediul virtual, Z9 Contemporan, Z9 Camp etc., dar și cu colocvii studențești precum “Literatura română ca literatură modală”, prezența facultății în mediul academic, dar și în comunitate, s-a făcut mereu simțită. Obiectivele pentru următorul mandat vor avea în vedere optimizarea modalităților de promovare a activității studenților, dar și a cadrelor didactice ale facultății, precum și creșterea implicării facultății în comunitate, în relațiile cu mediul preuniversitar, dar și cu instituțiile cu profil cultural-artistice, atât la nivel local, cât și național:

e.1. Creșterea prezenței FLA în social media – dezvoltarea conturilor de Instagram și Facebook și postarea constantă (cel puțin 2 ori/săptămână), prin implicarea directă a studenților;

e.2. Organizarea de evenimente culturale și conferințe tematice relevante pentru comunitatea locală;

e.3. Realizarea sau continuarea unor parteneriate de practică cu principalele instituții culturale și educaționale din județ;

e.4. Realizarea unor parteneriate cu companii din mediul privat pentru oferirea unor micro-certificări;

e.5. Conceperea unor cursuri de limba română pentru companii locale și regionale, dar și pentru personalul administrativ al ULBS;

e.6. Extinderea ofertei Centrului de Limbi Străine, prin includerea unor noi cursuri și prin atragerea companiilor multinaționale, care să își pregătească personalul în cadrul său – sau prin organizarea unor cursuri de limbă chiar la sediile acestora;

e.7. Studiarea liceelor de proveniență ale studenților FLA și organizarea constantă de evenimente și întâlniri în cadrul acestora;

e.8. Extinderea bazinului de recrutare prin implicarea profesorilor din zone care nu oferă în mod tradițional studenți pentru FLA în diverse activități, cursuri, evenimente.

e.9. Extinderea cooperării cu instituțiile de învățământ și cultură din județ (ex.: Teatrul Național „Radu Stanca”, Biblioteca Județeană ASTRA, Teatrul de Balet Sibiu, Teatrul GONG, Inspectoratul Școlar Județean Sibiu, Complexul Național Muzeal ASTRA, Muzeul Național Brukenthal ș.a.);

e.10. Susținerea evenimentelor culturale de tradiție în care ULBS este angajată ca partener: Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu, Festivalul Internațional de Poezie „Poets in Transylvania” ș.a.

04 martie 2024

Prof. univ. dr. habil. Dragoș Varga

